

EUROOPAN PARLAMENTTI

1999

2004

Istuntoasiakirja

5. helmikuuta 2004

B5-0056/2004

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Alain Lipietz, Pierre Jonckheer ja Miquel Mayol i Raynal

Verts/ALE-ryhmän puolesta

omistajaohjauksesta ja rahoituspalvelujen valvonnasta – Parmalat-tapaus

Euroopan parlamentin päätöslauselma omistajaohjauksesta ja rahoituspalvelujen valvonnasta – Parmalat-tapaus

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan,
- A. katsoo äskettäisten yhtiöskandaalien osoittavan, että omistajaohjausta on parannettava ja että Euroopan puolustautumista yhtiöiden vääriltä menettelyiltä on tehostettava,
- B. katsoo, etteivät sen paremmin unioni kuin jäsenvaltiotkaan ole tehneet tarvittavia päätelmiä Yhdysvaltojen skandaaleista (Enron, WorldCom, Global Crossing jne.), ja ottaa huomioon, että Euroopassa skandaaleja ilmenee edelleen, kuten alankomaalaisen Ahold-suurmyymäläketjun, italialaisen elintarvike- ja meijeriyrityksen Parmalatin sekä Zürichissä sijaitsevan maailman suurimman työnvälitysyhtiön Adecon tapaukset ovat viimeksi osoittaneet,
- C. ottaa huomioon, että Parmalatin bruttovelkojen arvioidaan kohoavan 14 miljardiin euroon, ja tähän sisältyy useita yksityissijoituksia, jotka eivät näy taseessa,
- D. katsoo, että Parmalatin rahoitusskandaali voi aiheuttaa Italian veronmaksajille yli 10 miljoonan euron kustannukset, mikä tarkoittaa, että tavalliset kansalaiset joutuvat maksamaan valvontarakenteiden puuttumisesta ja ylimpien johtajien häikäilemättömyydestä,
- E. ottaa huomioon, että Parmalat oli toistaiseksi suojattu konkurssilta ja että se oli Italian kahdeksanneksi suurin yhtiö, jolla oli kaikkiaan 36 000 työntekijää eri puolilla maailmaa, ja että nämä työpaikat saattavat nyt olla vaarassa,
- F. katsoo, että Parmalatin rahoitusskandaali on osoitus yhtiön ylimmän johdon jatkuvasta ja huomattavasta rikollisesta toimeliaisuudesta, mutta Italian poliitikoilta ja sääntelyviranomaisilta on syytä tiedustella, miten näitä käytänteitä on pystytty jatkamaan salassa näin pitkään,
- G. katsoo, ettei vieläkään ole selvää, miten pitkään eurooppalaiset ja amerikkalaiset pankit jatkoivat joukkovelkakirjojen myymistä julkisille ja yksityisille sijoittajille, vaikka yhtiön vaikeuksista oli jo saatu tietoa,
- H. ottaa huomioon, että tutkimuksia hankaloittaa se ikävä tosiseikka, ettei Parmalatin päätoimipaikassa ollut asiakirjoja ja että tietokoneet ja tiedostot tuhottiin tahallisesti ennen tutkijoiden saapumista,
- 1. pitää tuomittavana, että yhtiön virheelliset käytänteet, Parmalatin yksittäisten johtohenkilöiden petollinen toiminta ja Italian viranomaisten tietämättömyys ovat jälleen kerran vaarantaneet asianosaisten säästöt, eläkkeet ja työpaikat; katsoo tässä olevan kylliksi syytä ryhtyä välittömiin ja riuskoihin poliittisiin toimiin, jotta yhtiöiden valvontaa

voidaan tehostaa, parantaa yhtiöiden toiminnan avoimuutta ja määritellä niille kuuluva vastuu selkeämmin;

2. odottaa komissiolta kahdeksannen yritysoikeudellisen direktiivin tarkistamishdotuksia, joilla mm. tiukennetaan tilintarkastajien valvontaa, vahvistetaan tilintarkastuksen laatuvaatimuksia ja yksilöidään kaikkia lakisääteisiä tilintarkastuksia koskevia riippumattomuussäännöksiä ja eettisiä säännöksiä;
3. ottaa huomioon, että Parmalatin petolliset toiminnot olivat monitahoisia ja ilmenivät useilla lainkäyttöalueilla, ja haluaa siksi tehostaa valvontaelinten yhteistyötä Euroopan tasolla ja toivoo, että vaihtoehtona harkittaisiin tilintarkastajia ja luokitusyhtiöitä koskevaa eurooppalaista asetusta;
4. toteaa, että Parmalatin rahoitusmenettelyihin – joihin kuului erillisyhtiöiden käyttö, avoimuuden tukahduttaminen ja osakkaiden harhaanjohtaminen taseisiin kirjaamattomilla menettelyillä – osallistuneet pankit ovat myös vastuussa tapahtuneesta ja että on syytä selvittää, missä määrin ne ovat kiertäneet tietoisesti avoimuutta ja tilivelvollisuutta koskevia määräyksiä;
5. kehottaa komissiota esittämään lainsäädäntöehdotuksia, joilla yhtiöiden johtajat asetetaan kollektiiviseen vastuuseen yhtiön kirjanpidosta, tietojen täydellisen esittämisen varmentamisesta sekä ryhmän rakennetta ja ryhmän kulloisiakin sisäisiä suhteita koskevien tietojen ilmoittamisesta;
6. edellyttää, että omistusohjausta koskevissa säännöksissä otetaan nimenomaisesti huomioon sekä osakkaiden että myös muiden sidosryhmien (työntekijät, luottotajat, asiakkaat, toimittajat jne.) edut painottaen erityisesti yhtiöiden sosiaalista vastuuta ja ympäristövastuuta;
7. kannattaa periaatetta, että yhtiöryhmän tilintarkastaja kantaa tilintarkastuskertomuksessaan täyden vastuun yhtiöryhmän konsolidoidusta tilinpäätöksestä ja että kaikkiin pörssiyhtiöihin on perustettava riippumattomia tilintarkastuskomiteoita;
8. uskoo vakaasti, että tilintarkastusstandardien tiukentaminen edellyttää sekä eurooppalaista että maailmanlaajuisista sääntelyä sen sijaan, että asiassa luotettaisiin alan itsesääntelyyn;
9. ottaa huomioon luottokelpoisuutta luokittelevien yhtiöiden ratkaisevan aseman rahoitusmarkkinoiden hallinnassa ja toivoo siksi näiden yhtiöiden valvontaa koskevan lainsäädännön täytäntöönpanoa, johon sisältyy turvaaminen tällä oligopolialalla toimivien luokitus- ja neuvonantoyhtiöiden mahdollisilta eturistiriidoilta;
10. edellyttää komission esittävän pikaisesti ehdotuksia, joilla yhtiöitä estetään tekemästä rahoitusta koskevia liiketoimia ulkomaisilla lainkäyttöalueilla, joilla ei ole asianmukaista lainsäädäntöä; pyytää jäsenvaltioita, jotka kykenevät vaikuttamaan kyseisillä alueilla (esim. Yhdistynyt kuningaskunta ja Caymansaaret), käyttämään vaikutusvaltaansa saadakseen alueet hyväksymään tarvittavat valvontaa ja avoimuutta koskevat standardit; kehottaa komissiota jatkamaan aiheen käsittelyä sekä maailmanlaajuisesti (rahoitusjärjestelmien vakautta käsittelevä foorumi, G7-maat) että EU:ssa;

11. tukee komission aietta antaa Italian hallitukselle lupa myöntää Parmalatille tiettyjä valtiontukitoimia tai muuta tukea uudelleenjärjestelyjen mahdollistamiseksi; edellyttää, että toimien tärkeimpänä tavoitteena on pidettävä työpaikkojen turvaamista, ja vaatii, että työntekijöiden edustajat otetaan tiiviisti mukaan uudelleenjärjestelyjen suunnitteluun;
12. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille.